

علوم و فنون ادبی ۱

۱- با توجه به موارد زیر، هر جمله به ترتیب در کدام قلمرو جای می‌گیرد؟

الف) بهره‌گیری از تمثیل برای بیان مفهوم نکوهش پرگویی

ب) مناعت طبع و بلند نظری

پ) انواع حذف فعل

۱) قلمرو فکری - قلمرو فکری - قلمرو زبانی

۳) قلمرو ادبی - قلمرو فکری - قلمرو زبانی

۲) قلمرو فکری - قلمرو فکری - قلمرو ادبی

۴) قلمرو ادبی - قلمرو ادبی - قلمرو ادبی

۲- نوع ادبی مقابل کدام بیت نادرست است؟

۱) در شکرزار قناعت برده‌ام چون مور راه / سیر چشمی خاتم دست سلیمان من است (تعلیمی)

۲) او را خود التفاتی نبودی به صید من / من خویشتن اسیر کمند نظر شدم (غنایی)

۳) سواری چون من پای بر زین نگاشت / کسی تیغ و گرز مرا برنداشت (حماسی)

۴) نگارش دهد گلبن جویبار / در آینه آب رخسارها (نمایشی)

۳- در کدام گزینه تکرار در لفظ و معنی مشترک وجود ندارد؟

۱) با من بودی منت نمی‌دانستم / تا من بودی منت نمی‌دانستم

۲) گو بهار دل و جان باش و خزان باش، ار نه / ای بسا باغ و بهاران که خزان من و توست

۳) شیرین‌تر از آبی به شکرخنده که گویم / ای خسرو خوبان که تو شیرین زمانی

۴) گر به باد مزین گرچه بر مراد رود / که این سخن به مثل باد با سلیمان گفت

۴- کدام گزینه درباره بیت زیر درست است؟

«بزد دست و بدردید رومی قباب / برآمد خروشبیدن های های»

۱) واج‌آرایی در بیش از یک صامت دیده می‌شود.

۲) وزن و آهنگ بیت با لحن حماسی بیت هم‌سو است.

۳) بیت عینی و توصیفی است.

۴) آرایه واژه‌آرایی در بیت مشهود است.

۵- کدام بیت از لحاظ ویژگی‌های فکری (از نظر عینی یا ذهنی بودن) با دیگر ابیات متفاوت است؟

۱) چو دریای خون شد همه دشت و راغ / جهان چون شب و تیغ‌ها چون چراغ

۲) مانند پنبه‌دانه که در پنبه تعبیه است / اجرام کوه‌هاست نهان در میان برف

۳) نسازد عشق رنگ از هیچ رویی بهر مخلوقی / که رنگ عشق بی رنگی وجود اندر عدم سازد

۴) شبی چون شبه روی شسته به قیر / نه بهرام پیدا، نه کیوان، نه تیر

۶- بیت کدام گزینه از نظر ویژگی‌های فکری (موضوع) با سایر گزینه‌ها تفاوت دارد؟

۱) به چشمان سیه کردی هزاران رخنه در دینم / بیا کز چشم بیمارت هزاران درد برچینم

۲) تا رفتش ببینم و گفتنش بشنوم / از پای تا به سر همه سمع و بصر شدم

۳) من نگویم که مرا از قفس آزاد کنید / قفسم برده به باغی و دلم شاد کنید

۴) خیال‌انگیز و جان‌پرور چو بوی گل سرا پایی / نداری غیر از این عیبی که می‌دانی که زیبایی

۷- با توجه به سازه‌ها و عوامل تأثیرگذار شعر فارسی، کدام گزینه نادرست است؟

۱) توجه به فضای عاطفی و آهنگ متن، سبب کشف لحن می‌شود، تشخیص لحن مناسب هر متن، خواندن را دل‌نشین‌تر و درک محتوا را آسان‌تر می‌سازد.

۲) وزن، امری حسی است که بیرون از ذهن کسی که آن را در می‌یابد، وجود دارد.

۳) اساسی‌ترین عامل پیدایش شعر عاطفه است و شاعر برای انتقال عاطفه خود به دیگران از زبان کمک می‌گیرد.

۴) شعر و موسیقی هر دو برای برانگیختن حس و حال عاطفی به کار می‌رود؛ نموده‌های عاطفی که شاعر می‌کوشد آن را به دیگران انتقال دهد.

۸- کدام بیت وزنی مناسب با موضوع و مضمون آن ندارد؟

۱) سعدی از این چشمه حیوان که خورد / سیر نگرده به مرور ای صنم

۲) کار من این است که کاریم نیست / عاشقم از عشق تو عاریم نیست

۳) تا خار غم عشقت آویخته در دامن / کوه‌نظری باشد رفتن به گلستان‌ها

۴) زهره و مه دفزن شادی ماست / بلبل جان مست گلستان ماست

۹- «نوع ادبی» کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) نباشد همی نیک و بد پایدار / همان به که نیکی بود یادگار
- (۲) برگزین از کارها پاکیزگی و خوی نیک / کز همه دنیا گزین خلق دنیا این گزید
- (۳) ما در غمت به شادی جان ننگریم / در عشق تو به هر دو جهان باز ننگریم
- (۴) هر که در خردی‌اش ادب نکنند / در بزرگی فلاح از او برخاست

۱۰- در همه ابیات به جز لحن حماسی برای بیان شدت جنگ استفاده شده است.

- (۱) زمین آمد از سم اسپان به جوش / به ابر اندر آمد فغان و خروش
- (۲) چو او را بدیدند برخاست غو / که آمد ز آتش برون شاه نو
- (۳) تو گفتی هوا کوه آهن شده است / سر کوه پر ترگ و جوشن شده است
- (۴) به گرز گران دست برد اشکبوس / زمین آهنین شد سپهر آبتوس

۱۱- واج‌آرایی با پسامد یک واج در کدام گزینه محسوس‌تر است؟

- (۱) مستی به چشم شاهد دل‌بند ما خوش است / زان رو سپرده اند به مستی زمام ما
- (۲) بر سر زدند از الم زاده بتول / تنها همین نه مریم و هاجر که ساره هم
- (۳) در این سرای بی‌کسی کسی به در نمی‌زند / به دشت پر ملال ما پرند پر نمی‌زند
- (۴) رشته تسبیح اگر بگسست معذورم بدار / دستم اندر ساعد ساقی سیمین ساق بود

۱۲- در همه گزینه‌های متابع اضافات (پشت سر هم آمدن کسره اضافه) موجب پدید آمدن آرایه «واج‌آرایی» شده است به جز؟

- (۱) داستان از میوه‌های سر به گردون سای اینک خفته در تابوت پست خاک می‌گوید...
- (۲) به فروتنی از عمق خواب‌های پریشان خاکساری خویش، انسانیت را سروده‌ام...
- (۳) نبرد شایرک پلک من از بستر خواب / در فضای تب‌یلدایی تو گمشده‌ام
- (۴) شهره شهر مشو تا نهم سر در کوه / شور شیرین منما تا نکنی فراهم

۱۳- حس و حال و هماهنگی وزن و درون‌مایه در کدام بیت بیانگر شادی و نشاط شاعرانه است؟

- (۱) چنین داد پاسخ فریدون که تخت / نماند به کس جاودانه نه بخت
- (۲) مرا دلی است گرفتار خطه شیراز / ز من بریده و خو کرده با تنعم و ناز
- (۳) یاری اندر کس نمی‌بینم یاران را چه شد؟ / دوستی کی آخر آمد دوستداران را چه شد؟
- (۴) معشوقه به سامان شد تا باد چنین بادا / کفرش همه ایمان شد تا باد چنین بادا

۱۴- در کدام بیت، بیش از یک واژه «واژه‌آرایی» دیده نمی‌شود؟

- (۱) چه شود گر من و تو چند قدح باده خوریم / باده از خون رزان است نه از خون شماس
- (۲) گر برود جان ما در طلب وصل دوست / حیف نباشد که دوست دوست‌تر از جان ماست
- (۳) بر دوخته‌ام دیده چو باز از همه عالم / تا دیده من بر رخ زیبای تو باز است
- (۴) ای غزال سرای و غزل سرای بدیع / بگیر چنگ به چنگ اندر و غزل بسرائ

۱۵- مفهوم چند بیت مشترک است؟

- (الف) از شوق کعبه وصلت چنان در خاک می‌غلتیم / که از گل باز نشناسد تنم خار مغیلان را
- (ب) خبرت هست که در باده هجر تو نیست / تکیه‌گاهم به جز از خار مغیلان همه شب
- (ج) عشق از اول سرکش و خونی بود / تا گریزد هر که بیرونی بود
- (د) هر که را شوق حرم باشد از آن نیندیشد / که ره بادیه از خار مغیلان خطر است
- (هـ) در بیابان گر به شوق کعبه خواهی زد قدم / سرزنش‌ها گر کند خار مغیلان غم مخور

(۴) چهار

(۳) سه

(۲) دو

(۱) یک